

ԲԵՐԵՆԻՆԻ

ԱՆԳԼՈՍ ԵՐ ԹՐԱՆՍԿԱԼ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՀԱՐԱՆԱՅՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵՋ

տեսուչ Սուքիաս վրդ. Պարզեանց (այժմ արքեպիսկոպոս) 75 թի վերջում Ս. Հայրապետը՝ տեսչի կարգացած խնամակալը ճառով հրահան, հիմնում է իր փայլա-յաճ համարձակութեան յառաջադրութեան վրայ, Բայց մի հանգամանք կար զգա-ղաբար, որ դպրոցական գործերը կան-նաւորապէս առաջ գնալուն խնդրարու-մէր. այդ պէս էր, որ Պարզեի կալուած-ւորը տեսչական ծանր պաշտօնը ստան-նելով հանգեղմով վարում էր վրաստանի և Իմերեթի առաջնորդութիւնը, որով յաճախ անկարգութիւն էր պատճառու-մանարարունակ Սյուրիսի մի աւելի մեծ ծախսերով զէպել շնորհիւ, որ տեղի ու-նեցաւ 78 թ. բարձր դասարանի աշա-կերաների մէջ, Պարզեի կալուածու-թանակեցաւ իր պաշտօնից Նոյն թա-կանին հրաւիրում է տեսուչ Անգրէս ա-րքեպիսկոպոսը, իսկ ուսուցչական խում-բը բաղկացած է լինում հետեւեալ փոր-թի շատ ականաւոր մարդկանցից. Վահան վրդ. Բառասեան, Սորեն վրդ. Սարգիս Սարգսեան և Կ. Կոստանեան Բայց երբ 1880 թ. բացեցաւ յարանի առաջին դասը, ուսուցչական խումբը բաւականու-թեան չըլլալով, որով հանգեցանք հիմնա-գիւղ մեծ տաքանայի մէջ ընկաւ. նա ոչ մի միջոց չը յայտնէր և մեծ զոհողութիւն-ներով նահապետեանին հրաւիրեց տեսուչ իր կողմից:

Պէտք է նկատել ի միջի այլոց, որ ճեմարանը իր 25 ամեայ գոյութեան-թեան մէջ, ունեցել է ուսումնական յա-ռաւորութեան տարբեր շրջաններ: Պարզեի կալուածութիւնը որով ճեմարանում զարգանում է լեզուագիտութիւնը, ինչպէս նահապետեանի ժամանակ առաջ է գը-նում փիլիսոփայութիւնը, իսկ մասնա-ւորապէս 90-ական թվականներէն սկսած մինչեւ այժմ ճեմարանը իսկապէս իր բոլոր նպատակին է ծառայում, հիմնովրդ իրենցը կատարել է ճանաչում, այն է զարկ տալով կրօնական-նախադասական մասնաւորութեան և ներշնչելով իր սա-նեքին խորապէս այդ ոգին արտադրում է եկեղեցւոյ պատասխան լինելու արժանի, հոգեւորականներ: Ծանկի ուղղութեան առաջին զարկ տուող լինում է Օրմանեան Սրբապետ իր ուսուցչութեան օրով:

Ճեմարանը իր հիմնադրութեան օրից մինչեւ այժմ ունեցել է 7 տեսուչ. Պար-թեի էպ. Այվազեան, Անգրէս արքեպ., Արշակ նահապետեան, Ե. Սորոքեան, Սարգիս արքեպ., Արքայապետ արքեպ., Սեդրակեան և Կ. Կոստանեան: Այդքան ժամանակամիջոցում եղել են 30 տեսուչ, 32 վերապետ և 1026 աշակերտ: Մինչեւ այժմ աւարտել են յարանախոս բարձր 119 հոգի, որոնցից 17 հոգի կուսակրօն են, 8ը քահանայ, մնացածը ուսուցիչներ և այլ պաշտօնեաներ: Ճեմարանի աշա-կերաների քանակութիւնը երբեմն նա-պէս է երբեմն աճել է, նայելով թէ ձե-մարանը որ ժամանակ, ինչ դրութեան մէջ է եղել: Այնպէս տարի և այս տարի աշակերտների քանակութիւնը յաճախ ինչ է ներկայացնում: Անցեալ տարի եղել են 231 աշակերտ, 210ը գիւրդեթիւն վար-ժարաններում 70 հոգի և դասարաննե-րում 140 հոգի: Իսկ այս տարի ճեմարա-նում կայ 220 աշակերտ:

Բարձրագոյն կրթական հաստատու-թեան ուսումնական մասին այսքան տե-ղեկութիւններով բաւականապէս, մի քանի խօսք եւս աւել երա տեսնական գործութեան նկատմամբ. ճեմարանի ու-սումնական փայտից և անտեսական կար-եաց պահանջները սկզբից սկսած հնազնե-ալ աւելցելու ու աճել են: Ըրեալ 1875 և 76 թ. իւրաքանչիւր տարի ծախսել է 34,895 րբ. այնուհետեւ 20,000-ը էր կա-ռավարում մինչև վերջին ժամանակները, երբ կարճեղան տեսչի բազմապատկե-ւն, տարին ծախսում է մօտ 40,000 րուբլի:

Եստ ու շատ տեղերից զանգաւաններ են լուսով, թէ ճեմարանի արդիւնքը բն է, ճեմարանը այն էք անում, այն էք ա-նում: Բայց պատուարած հայ հասարա-կութեանը բոլորովին ի նկատի առնել, որ կրթական հաստատութեան քառ անու-նային պատգովցման, բարեկեցիկ դրու-թեան մէջ գնելու ամենամեծ գրաւակա-նը ինքնակամ, անտեսական է: Այս-պիսի մի բարձրագոյն հիմնարկութեան վայել է արդեօք մի այսպիսի անշուք շի-նութեան մէջ վարելու իր գործերը: Ին-չպիսիական գործիքների ուսումնական ար-տադրելի և ուսուցչական մի ստուար ու նախադիմելի ոյրերի այնպիսի կարիք ունենը, որոնց համար հոգալ անհրաժեշտ է, նորին Ս. Օմեթիւրեան իր անմիջական հովանու-նեցումը է գտնում: Ճեմարանը, ոչ մի վայր չը ինչպիսի մի արտաքին կարիք խնամա-տարութեամբ է վերաբերում զէպել ձե-մարանը, առաւել ևս այն մեծ գործով, որ Սրբապետ ինչը բարեկեցիկ կողմէն ամէն տարի կուսակրօններ ուղարկել քա-ղաքակիրթ յայտարար կողմացն իր գործը ուսանելու: Բոլորին յայտնի է, թէ ձե-մարանի աշակերտները ինչ դասակարգի գիտելիք են. բոլորն աղետու ու դժբաղ-ժնոյնների օրիքը են, որոնց խնամք և պահպանումը հոգը ըստ ամենայն թող-նած է ճեմարանի վրայ և որոնց օրիքը զե-լու, ապագան ապահովեցնելու բարոյայն-պարտք մեր հարուստ ազգայինների վը-րան է թողնում: Չէ որ այս աղետու և նեղ-ճիւղը ներկայացուցիչ է մի խնդր ու օգ-նութեան կարու հաստատութեան:

ՏՕՅԹ. ՎԱՀՐԱՄ Թ. ԹՈՐՈՒՄԵԱՆ

Փոխադրում է, իբրեւ, թաղապի փո-ղոց թիւ 1 տունը և հիւանդ կըրորելի ամէն օր կէս օրէ վերջը, ժամը 7-10 Ը. Թ.):

Հնուագիտական Գործակալութիւնները նրէկ իրիկուն հետեւեալ նորագոյն լու-սերը հարդրեցին.

Քերթում. 29 Հոկտ. — Սեր Ա. Մի-նէր, Բարեկուտ Գրեթիկ կուսակալը և Պ. Շրէյնէր, Բարեկուտ Գրեթիկ նախա-րարապետը, յայտարարութիւնով մը ծա-նուցին թէ չեղեալ կը նկատեն Օւսումնի անկախ պետութեան նախադասին այն յայտարարութիւնը որով Բարեկուտ Գր-թիկին գաղթաւարին մէկ մասը իրեն Օւսումնի պետութեան կցուած կը հրո-շակուի:

Լոնտոն. — Կը ծանուցուի թէ Մաֆ-թիկի արհաւիրումը սկսել է հոկտ. 23ի առաւել և երբ ժամ տեսեր է՝ առանց մեծ վնաս մը պատճառելու քաղաքին: Պոնթիւրը յետոյ պահանջներ են որ Մա-ֆթիկին անձնատուր ըլլայ, բայց տեղ-ւոյն անգլիացի հրամանատարը՝ զեղապետ Պատէն Բուռնի՝ մերժել է: Հետեւեալ օրը Անգլիացիները փորձել են պաշարման գիծը խզել, բայց թշնամիին հետ քանի մը հրացան պարսիկէ ետքը, պարտադ-րուի են բաղաժ վերադառնալ: Միտնի-Անգլ հաղաթափեալ ծանրադէս վերա-դառնուի:

Բեքորիա. — Հոկտ. 27 թվականով ստանում լուսերու նայելով, Մաֆթիկի թաղաքը այրելու վրայ է:

Քերթում. — Անգլիական թաղամի-կը գործը կէտմայիլէն հեռանալով զէպի Լոնդրոնի Գոր յառաջացան (Լոնդրոնը կը գտնուի Լէտմայիլէն քանի մը փ-լուսէթը զէպի հիւսիսային արեւելքը) այդ քաղաքին և Եւանուայիկին մէջտեղը: Հիւսիսարեւելք գործաւնջը մը յարմարեցաւ լինելուն վրայ, որ թշնամիին և հրո-ցանի սաստիկ կրակով մը պատասխանց, Պոնթիւրը զորաւոր զէպեր մը գրաւեցին Տէտալը Գրաթի մօտ: Անգլիացիները չը կցանք զանոնք վանել այդ տեղին: Հե-տեւեալ օրը Պոնթիւրը ինչպիսի մէջէն քաղաքը:

Տուրքիա. — Կէլեքիի անգլիական բը-ժեղապետը Թրանսիլի արտաքին գոր-ծոց նախարար Պ. Ռէյնսը շնորհակա-լութիւն յայտնեց Թրանսիլի մէջ անգլիացի վերադարձեալներին հետ լաւ վարուած ըլլա-նուն համար: Թրանսիլի գործերուն ընդ-հանուր հրամանատար Ժապէս գորաւըրը ցաւակցութիւն յայտնեց Հոյաթը գորա-ւըրին: Սինքն գորաւըրին մանչու-առիկ, Ժապէս գորաւըրը յարեց նաեւ ինչ իր յետոյ որ Աստուած վերջ մը տայ այս գործիկ կացութեան՝ զոր անկողն չանցէր: Կանոն ասով բերած են:

Պառնոն ք. Բուռնի, Լոնտոնի Պրա-նական նախորդ դեպքանք բոլորովին կը հերքէ քանի մը թերթիկու այն լուրքը թէ 1896ին իր կառավարութեան անձնով յայտարարած ըլլայ Անգլիոյ թէ Պրանա-պիտի օգնէ իրեն, ինչ Թրանսիլի ինչորի համար պատերազմ ծագի Անգ-լիոյ և Գրեթիկի միջեւ:

Տեղապի Լոնտոնի թղթակցին. — Անգ-լիոյ Նորհրդարանը բուլեթարից տալը մի-լիոն ոսկի վարել զոր կառավարութիւնը ուղած է Թրանսիլի պատերազմին ծախ-սերուն համար: Նորհրդարանը, ուղարկ-օրը, վարելի վրայ վերջին վերահանու-թիւն մը կատարել ետքը, իր նիստերը պիտի դադարեցնէ, ինչպէս որոշած էր ընդդիմադիրներու սա պահանջներով վրայ: Թէ արդէ նստադրանքը բացալով նկատ-ուի և ոչ թէ 1,900-ի նստադրանքին սկզբնա-ւորութիւնը Այդ կեցողով կատարարին տեղին քահանա պիտի կարգացուի և ուղարկ պիտի պատրաստուի: Թրանսիլի պատերազմին որուն վիճա-րանութեանը պահիւն ընդդիմադիր կա-ռավարութիւնը արեւելք պիտի ունենայ իրեն-քանապաղ կառավարութեան քաղաքա-կանութիւնը: Հանրային կարծիքին վրայ եղական ազդեցութեան մը ունեցան այն եղանակը որով Անգլիացիները մինչև հիմա ստակութիւն մը ունեցան Պոնթիւրուն վրայ: Հանրային կարծիքը կ'ըսէ թէ քա-նի որ Պոնթիւրը այն տեսակ թշնամի-նի որոնք չեն կրցած անել ոչ Մաֆթի-քիկին և ոչ ալ Քիմուրին, նաեւ չեն կրց-ցած յայտնի Սինքն գորաւըրին տակը զօրախումբին որուն պարի կը հրամայե-նու զօրավարը, հետեւապար ընտանի-ն չափ վտանգաւոր չեն Անգլիական պե-տութեան: Հանրային կարծիքը կ'ըսէ նաեւ թէ կրնար ըլլալ որ պատերազմի մը առ-ժառ տեղը կը կատարուի և թէ զէպի-ն էր Պոնթիւրուն հետ համաձայնի, ստանց այն ճնշումին զոր առաջնորդող քանի մը անձնաւորութիւններ բանեցուցին կառա-վարութեան վրայ: Ատիկ կը հետեւի թէ Պոնթիւրը զօրավարին և առոր գործերուն ժա-մանումը պիտի աւելցնէ այդ զգաւորութեան թէ քիչ ատենին հոս փոփոխութիւն մը կա-տարուի ժողովուրդին միջոքին մէջ: Արդէն նշանակութեան արժանի պարագայ մը է թէ վերադարձեալները քաղաքացիները պէս չեն խօսիլ Պոնթիւրին վրայ: Քաղա-քացիները իր մարդկանցը հրէշներ կը ներկայացնեն Պոնթիւրը, մինչդեռ վի-տորիականները կ'ըսեն թէ անոնք թէ քա-նի մարդը և թէ քաղաքի արհաւիրներ են: Ստոր պատճառը այն է թէ վերադ-րակները տեղեկութեամբ կը խօսին, ստանց հոգ ընելու թէ քաղաքացիներ-ուն յորինած անապաքանքը իր քան-քան: Անգլիոյ մէջ Պոնթիւրին մասին

միտքերը լուսաւորուելուն հետ, քաղա-քական ու խորհրդարանական շարժումը երեւան կը գայ որ հնազնեալ պիտի ա-նի և որուն առաջին արտադրութիւնը էր երեւոյթան Պ. Ֆիլիք Սթենդիլի ա-նաւարկութիւնը ու հարց և Սեր Էտուար-Քլեթի բանախօսութիւնը: Ատմէն վայր-կաններուն և իւրեքդարանը զուարե-լու ստիպողական տարազանքուն մէջ, ինչպէս նաեւ պատերազմի լուսերուն ա-տեն, այդ ծառ անմիջական արդիւնք մը չունեցաւ, բայց ժողովուրդը զայն կը կարգաւ և անոր վրայ կը խօսի Այդ ծառ պիտի մայ իրեն: անգլիկ արհաւիրան-գիւր մը ընդդէմ գաղթիւն նախարարին և Պ. Չեմուրիի ըրած ընդմիջումներուն իւրաքանչիւրին՝ որոնց Սեր Էտուար Քլ-եթը պատասխանեց ջախջախիկ ապացու-ներով: Պատերազմի ծագման մասին սկսած են տեղեկութիւնը հրատարակուի: հաւանական է որ ատենը հնդկները այդ շափով չը բաւականանայ և պարտաւորեցնէ Պ. Չեմուրիին: Կոն կենալ իր զգուշաւոր հարար ընթացքին և զատ լուսով իրեն զէմ: Այդ օրը երեւան պիտի հանուի: Պ. Ֆիլիք Սթենդիլի տեսնել ուղած նա-մանքներու ու հնազնեալները: Այդ պարա-գային մէջ էր Թրանսիլի պատերազ-մը վերջանալ յաղթողները երկուս հո-գի պիտի ըլլան: Պ. Քլեթիկ և Պ. Չեմ-ուրիին:

Լոնտոն. — Կը գրեն թէ Նաթիլի մէջ կատարուած զործողութիւնները միշտ զաւարտելի լինան: Վերջին անգամ առ-նուած պատճառական հետազոտները մի-այն նախաամարտնեւ մէջ մեռնողնե-րուն և վերադարձեալներուն իր կը հարցը-ղեն: Անցեալ երեքշաբթի Ռայնֆորթի մէջ Սեր Չորժ Հուպիլի և Օւսումնի զին-ուորաներուն միջեւ պատահած ճակատա-մարտին առեւ Անգլիացիներին 115 հոգի մեռելու ու վերադարձեալներին: Այս անգամ վեր-գիւրդուած մը միայն մը վի-րաւորներուն մէջ: Հուպիլի և Նուլ զորա-վարներուն իրարու միտնուած նպատակն է իրենց անկողն ուղի համարելու: Լե-տմայիլի լուրքը, ուր մեծ ճակատամարտ մը տեղի պիտի ունենայ հիւսիսին երկը 10-12 հազար Պոնթիւրուն հետ, որոնց հրամանատարն է Ժապէս գորաւըրը:

Նախորդին կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

Ստիպուած կը հետազոնէ Թալլիկը. Վերջին հիմա հարաւորին սահմանա-գիւրդուած վրայ ու է միջադէպ չարտա-հնցաւ: Սահմանագիւրդին երկու կողմերու ազգաբաղանդներուն միջեւ հակառակու-թիւն ընաւ չկայ: Նախորդի պահա-րաւորները, 170 հոգիէ բաղկացած, լաւ նշանակութեան են: Սահմանագիւրդին միւս կողմը գտնուող Պոնթիւրը, մեծ մասամբ կը գտնուար իրեն, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք, հիւսիսարեւելք:

անկայն, կը

